

er nogen Nødvendighed for Loven, selv om man gaar ind paa, at dens Formaal er, at de handlende og Haandværkerne kunne faa det Tilgodehavende, som de have hos nogle Tjenestefolk. Man kan jo altsaa indrette sig paa den Maade, jeg har nævnt. Og saa kan man desuden gaa den Vej at stræbe hen til — hvad man gør, om just ikke gennem Lovgivningen, saa ved Bestræbelser, der udfoldes fra anden Side ude omkring i Befolkningen — at indrette sig efter den Lov, vi nu have, men give Tyendet mere Frihed paa andre Dage. Hvis det virkelig er nødvendigt, at de komme til Byerne saa hurtigt efter første Maj og første November, saa mener jeg, at man kan stræbe hen til, at Tyendet faar nogen mere Frihed paa Hverdagene, saa at de paa den Maade kunne komme til at betale de handlende.

Jeg ser altsaa saaledes paa Sagen, at jeg ikke kan indse, at der er nogen Nødvendighed for, at vi faa en Lovbestemmelse for at give Tyendet en saadan Lejlighed. Er det faktisk, at Tyendet kommer i en saadan Gæld, som der her er Tale om, maatte det jo dog først have haft Lejlighed til at købe, og naar de altsaa have haft Lejlighed til at gaa i Butikker og faa Varerne udleverede, forekommer det mig, at de ogsaa maa kunne faa Lejlighed til at komme ud og betale dem, uden at vi behøve særlige Lovbestemmelser derfor. Men navnlig vil jeg atter henpege paa, at de handlende jo dog have Ret til at modtage Penge, selv om de ikke have Lov til at holde deres Butikker aabne, saa vi behøve ikke derfor nogen Indskrænkning i den Helligdagslov, der er bleven gennemført. Efter min Formening er Friheden indskrænket nok, og vi bør ikke gaa til at indskrænke den mere.

Th. Nielsen: Den ærede sidste Taler betonedes, at han ikke skulde have noget imod at komme til at revidere Helligdagslovgivningen, navnlig naar Revisionen gik i den Retning, at der blev givet mere Frihed for Arbejderne, og at flere Arbejdere kunde blive delagtige i Friheden paa Helligdagene. Ja, jeg er ikke i den Henseende principielt uenig med den ærede Taler, men den ærede Taler ved jo af Erfaring fra den Tid, denne Sag var til Forhandling, hvor overordentlig vanskelig den er. Han mindede om, at hans Meningsstille i Folketinget indbragte Forslag derom. Ja, han indbragte Forslag derom Mar efter Mar, men han kom ingen Begne dermed paa Grund af de praktiske Vanskeligheder. Selv Folketinget naaede

aldrig, saa vidt jeg huffer, at faa det ærede Medlems Meningsfælles Forslag vedtaget endogsaa blot i Folketinget og saa det sendt her over til Landstinget paa Grund af de praktiske Vanskeligheder, det mødte at naa til at give Arbejderne Frihed efter en større Maalestok. Det ærede Medlem vil vistnok ogsaa have i Erindring, at den ærede Minister saa i Samlingen 1889—90 kom med et Forslag af meget begrænset Indhold paa 2 Paragraffer, men at det endte med, for at bruge et populært Udtryk, at de to Forslag, det ærede Medlems Meningsfælles og Ministerens, sammensmeltedes til et Forslag, der blev til Loven af 1ste April 1891. Det var jo et Kompromisforslag, som det holdt overordentlig vanskeligt at faa gennemført, og jeg mindes ogsaa, at der navnlig fra den ærede sidste Talers Meningsfælles Side, men for øvrigt ogsaa fra andre, blev gjort en ikke ringe Modstand imod det Forslag, som blev den endelige Lov. Men det var det meste, der kunde naas den Gang, og det kan heller ikke nægtes, at er der end ikke naaet alt, saa have dog en Mængde Mennesker faaet Frihed paa Helligdage ved denne Lov. Jeg skulde for min Part ønske at blive staaende ved det Kompromis, ved Loven af 1ste April 1891. Jeg ser meget godt, at den ærede Minister har haft gode Grunde efter Motiverne til at fremsætte dette Forslag, men han har nu ogsaa allerede hørt fra den sidste ærede Taler, at der rimeligvis vil blive rejst Spørgsmaal om at gaa langt videre, og jeg frygter for, at man saa ikke faar noget Resultat ud af det. Jeg tror altsaa, at det for saa vidt vilde have været heldigere, om den ærede Minister ikke havde set sig nødt til eller i hvert Fald tilfældigvis opfordret til at fremkomme med nærværende Lovforslag.

Jeg vil ikke sige, at jeg er en ubetinget Modstander af dets Indhold, men jeg er dog noget betænkelig derved, til Dels af andre Grunde end dem, som den ærede sidste Taler fremsatte, men for øvrigt til Dels ogsaa af dem. Jeg har i Almindelighed den Opfattelse, at naar de handlende og Haandværkerne give Kredit til Folk, som de have den Mistro til, at de tro ikke at kunne faa deres Penge paa anden Maade end derved, at de absolut skulle have dem ind de første Søndage efter Skiftedag, skulde de hellere lade være at give dem Kredit. Overhovedet er Kreditsystemet noget, der kan være nødvendigt, men som det vistnok vilde være ønskeligt at komme bort fra saa meget som muligt; vistnok særlig ogsaa for Tyendeklassen. Jeg kan for øvrigt i Almindelighed